

Nee, het lag niet aan de overheid: die had goed campagne gevoerd. Het lag aan de burger, die de snelheid in Europa niet aan kan. Het feit dat de burger jaren lang verstoken is van goede informatie, gevoegd bij het feit dat er sprake is geweest van 'affaires' rondom zelfverrijking der europarlementariërs bleef nu onderbelicht).

In de psychologie heet dat een 'fundamentele attributiefout': je eigen falen wordt weggeredeneerd door te stellen dat de omstandigheden schuld eraan hebben en bij de ander is het falen iets wat in de persoon zelf ligt!

Een beginsel dat zelfs al in een oud boek, de Bijbel, beschreven staat: die splinter bij de ander in zijn oog terwijl jezelf een balk hebt. In therapie vraagt zo'n therapeut dan: 'Wat is je eigen aandeel?', in de hoop dat je voortaan bewust bent dat het zo kan werken en dus dit vermijd.

De discussie om het referendum in te voeren zou naar smaak van mr. Helen weer open gegooid mogen worden. De burger immers staat centraal in het overheidsbeleid, en dus mag de burger meebepalen. Net zoals in het oude Athene (toegegeven: dat had slecht

500 inwoners met stemrecht). De overheid ontleent haar bestaansrecht aan de burgers en niet omgekeerd!

De therapeut die stelt dat zij of hij beslist wat er in therapie moet gebeuren, heeft dat evenmin door: de cliënt is waar het om draait en dus degene die meebepaalt over behandeling.

Goede informatievoorziening en vakmanschap (of vakvrouwschap) zijn de belangrijkste gereedschappen van de therapeut die in de 'toolkit' moeten zitten. En daar ontbreekt het helaas aan, gelet op de ongezouten kritiek vanuit én cliënten én de beroepsgroepbeoefenaars zélf. Lees 'Te gek om los te lopen' van Bram Bakker maar, en het artikel over Sara Roelofs in 'De Riagg's: zijn ze wel zo gezond voor de geest?' (Bron: Cliëntenbond GGZ).

Wat vind u als lezer over uw therapeut? Heeft u wel eens een enquête ingevuld? Kijk op de website van GGZPlaza (www.ggzplaza.nl) wat u mag verwachten van een therapeut. U kunt daar ook een enquête invullen over de kwaliteit van de hulpverlening.

Mr.Helen (e-mail: mr.helen@gawab.com)

Goede voorzieningen, gelijke kansen!

Onder deze titel hebben samenwerkende cliënten-, patiënten en consumentenorganisaties een kaart en een brochure uitgebracht met voorwaarden rond de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning).

Over de WMO hebben we in Denkraam al eerder enige malen geschreven. De WMO gaat een deel van de regelingen van de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten), de Welzijnswet en de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) vervangen. Formeel wordt dit genoemd: "De WMO heeft tot doel op lokaal niveau goede voorzieningen te treffen voor burgers, met daarbij een regisserende rol van gemeenten om dit te realiseren."

Cliëntenorganisaties hebben op de cliëntenconferentie van 19 mei een oproep gedaan aan de gemeentepolitiek: "Praat niet langer over ons, maar met ons". Er zijn zorgen geuit over de mensen in kwetsbare posities, mensen die langdurig van de zorg afhankelijk zijn. Veel voorzieningen, o.a. op het gebied van dagbesteding, gaan uit de AWBZ en over naar de WMO.

De gemeenten hebben de wettelijke verplichting belangenorganisaties te betrekken bij het opstellen van de vierjaarlijkse WMO-beleidsnota. Verschil-

[gedicht]

Stille Schijn

Alleen staat zij
soms in het zand
verlangend vrouw
op wacht

Zij koestert omarmend
de ondergang
haar laatste
zonneplicht

Warme stralen omringen
haar aarzelend
badend godinnenlijf
pijnlijk... zo heerlijk zacht

Purperrode liktongen
in warm eigeel
schrijnend licht
smachten naar bezielen

Fluisterend onthullen
stemmen haar die
in hoge golven
verdrinken waarom
zij huilend wiegen

Dans tranendal zwoelzoet
doch bitterzout
in en uit het oog
verloor zij nooit haar
leugens die niet liegen.

Isabella Fabri

lende cliënten- en belangenorganisaties hebben in de zomer de handen ineen geslagen en een kaart en brochure opgesteld met voorwaarden vanuit cliënten- c.q. consumentenperspectief rond invoering en visie van de WMO. Deze kaart is op prinsjesdag, tegelijk met de presentatie van de miljoenen nota in de Tweede Kamer, in de provincie Zuid Holland aan alle gemeenten uitgereikt.

Op basis van de uitgegeven brochure willen de lokale belangenorganisaties in overleg treden met de gemeente. De WMO moet goede voorzieningen voor burgers treffen, de burgers moeten gelijke kansen krijgen. "Mensen met beperkingen moeten volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij", stellen de belangenorganisaties in hun persbericht begin augustus. In de kaart en brochure staat wat de gemeente kan doen om dit te realiseren.

In de folder staat in het kort:

- *Toegang:* Iedere burger heeft toegang tot de voorzieningen die hij of zij nodig heeft
- *Integrale voorzieningen:* Iedere burger kan een beroep doen op een samenhangend geheel aan voorzieningen, afgestemd op de vraag.
- *Keuzevrijheid:* Iedere burger kan kiezen voor de voorziening die bij hem past
- *Kwaliteit:* Iedere burger kan rekenen op kwalitatief goede voorzieningen en dienstverlening.
- *Cliëntenparticipatie:* Burgers hebben inspraak in de beleidsvorming en uitvoering van de WMO.

De uitreiking van de brochure op Prinsjesdag is niet geheel toevallig: gelijk met de presentatie van de kabinetsplannen en begrotingen in de Staten Generaal, treden de belangenorganisaties in overleg met de gemeenten over de invoering van de WMO.

De uitreiking in Rotterdam

In Rotterdam wordt een delegatie van de belangenorganisaties ontvangen op het hoofdkantoor van Sociale Zaken en

Werkgelegenheid door Yvonne Frank. De wethouders van Rotterdam laten zich verexcuseren: zij zijn op Prinsjesdag in Den Haag aan het lobbyen. In de openbare ruimte worden de kaart en brochure uitgereikt.

In de begeleidende toespraak tipte Hetty Bannink (RMO Rijnmond Centrum – mantelzorg) een aantal punten van de tekst op de kaart aan. De zorgplicht van de gemeente: de neiging bestaat bij de overheid om de zorgplicht in eerste instantie te leggen bij familie en vrijwilligers. De zorgplicht van de gemeente dient dus goed uitgewerkt te worden, en goed te kijken naar de draagkracht en positie van de mantelzorgers. In de allochtone gemeenschap wordt veel aan mantelzorg gedaan. Het belang van informatievoorziening, zeker voor allochtonen, wordt nog eens extra onderstreept.

In een eerste reactie laat Frank weten de actiepunten uit de brochure te onderschrijven. De uitgangspunten die in de brochure zijn gehanteerd, komen overeen met die van de gemeente. Op korte termijn zal er gewerkt worden om op 1 juli 2006 klaar te zijn voor de WMO.

Voor de lange termijn wordt er gewerkt aan het ontwikkelen van een visie rond de WMO, waarbij cliëntenparticipatie een belangrijke rol speelt.

In een verder gesprek met Frank komt het eerste obstakel aan de orde. De plannen voor de WMO worden nog besproken in de Tweede Kamer. Hierbij zijn schriftelijk al 300 kamervragen ingediend. Hierdoor is het voor alle betrokken partijen (gemeentepolitiek, ambtenaren en belangenorganisaties) op dit moment onduidelijk hoe de WMO er precies uit komt te zien. Er worden verschillende scenario's ontwikkeld. De datum van invoering van de WMO lijkt hierdoor onder druk te komen te staan. Er wordt echter wel gewerkt aan een gefaseerde invoer van de WMO vanaf 1 juli 2006.

De belangenorganisaties doen een oproep om te participeren in besluitvorming en invoering van de WMO. Ook hier geldt: "Niet over ons, maar met

ons". Hoe kan dit vorm gegeven worden? Daarbij willen de verschillende belangenorganisaties graag op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen. Participatie dient te gebeuren door gezamenlijk overleg tussen de belangenorganisaties en de gemeente. Yvonne Frank benadrukt dat de WMO niet 'een groot geheel' is. Het omvat vele groepen, zoals ouderen, psychiatrie, verslaving enzovoort. Vertegenwoordigers van deze groepen hebben, naast een gezamenlijk belang, ook hun eigen deelbelangen. Belangenorganisaties moeten hun eigen deelbelangen kunnen blijven vertegenwoordigen. Dit kan via de bestaande overlegstructuren. Over een ding leken de betrokken het wel eens te kunnen worden: één loket voor vragen van burgers op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Als vragen niet beantwoord kunnen worden, kan er vanaf het loket wel doorverwezen worden.

De uitreiking in Maasdam

De invoering van de WMO zal grote gevolgen hebben voor de gebruikers van de zorg. Rond de invoering is er meer niet duidelijk dan wel. Alleen al bijvoorbeeld hoeveel geld iedere gemeente krijgt. De wet moet per 1 juli 2006 ingaan.

Benno en Anja zijn namens het Cliënten Informatie Punt (CLIP Rijnmond) op prinsjesdag naar Maasdam gegaan. Daar werd in de middag een verklaring aangeboden aan de betrokken wethouder, mw. Kooijman. Ze stelde onze komst op prijs. Zij stelde zich in het kort voor, daarna waren de deelnemers aan de beurt. Herman (MEE – Zuid Hollandse Eilanden) overhandigde de kaart en brochure aan de wethouder, waarna er enige woorden van dank waren. Iedereen die ziek of gehandicapt is, of ooit wordt, zal met de WMO te maken krijgen. Het is duidelijk dat mensen die te maken krijgen met de WMO, de komende tijd op het stadhuis te vinden zullen zijn. Er zal veel over deze mensen beslist worden, het is niet de bedoeling dat dat zonder deze mensen gebeurt. Een van de aanwezigen vroeg zich af of iemand, na invoering van de

WMO, verplicht kan worden om de benodigde zorg in België in te kopen. De wethouder zei dat dit in theorie mogelijk is. Huishoudelijke verzorging kan gedaan gaan worden door een schoonmaakbedrijf: dat is goedkoper. De schoonmaakster zou eventueel ook een pleister kunnen plakken. De wethouder stipte aan wat er volgens haar zo goed geregeld was in haar gemeente. Er is een zorgcentrum wat door alle inwoners van Maasdam gebruikt kan worden. Er rijdt een busje van en naar de stad. Niet alleen om mensen te halen en te brengen, maar ook naar de bibliotheek om boeken voor de mensen op te halen. Het busje rijdt toch al! Na ongeveer een uur was de bijeenkomst weer voorbij. We konden beginnen aan de terugreis. De wethouder heeft beloofd om een streefrapport aangaande de invoering van de WMO naar

ons op te sturen. Het was wel jammer dat de landelijke media geen aandacht hebben besteed aan de uitreiking van de WMO-brochure.

De brochure is in de regio uitgegeven door: Basisberaad Rijnmond, Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling – Stimulans, Landelijke Organisatie Cliëntenraden – Regionaal Netwerk Cliëntenraden Rijnmond, MEE Zuid Holland Zuid, Regionale Federatie Ouderverenigingen Rijnmond, Regionale Mantelzorg Organisatie Rijnmond Centrum / Rijnmond Zuid, Regionaal Patiënten Consumenten Platform Rijnmond, Samenwerkingsorgaan Belangenbehartiging Ouderen Zuid Holland, Regionale Netwerk Ouderen en het Tympaan Instituut.

De brochure opvragen?

Neem contact op met het RPCP Rijnmond, tel. 010 – 4670522 of e-mail: info@rpcprijnmond.nl website: www.rpcprijnmond.nl

Bas van Bellen

Uitreiking in Maasdam: Anja

Fotografie: Anja

Gestoord?

EFT: een eenvoudig aan te leren techniek om emotionele storing te herstellen.

Op 22 september 2005 mocht ik aanwezig zijn bij een middag georganiseerd door Steunpunt GGZ Utrecht. Dit is een bijeenkomst in een reeks van vier, met als titel 'Aanvullende benaderingen in de psychiatrie'. Hierin wordt aandacht geschonken aan spirituele aspecten bij de geestelijke gezondheidszorg. Deze middag wordt ingevuld door Marjan Schweitzer, internist/oncoloog in ruste. Zij is opgeleid in de Emotional Freedom Technique (EFT, emotionele vrijheid techniek – red.) en geeft daar onderricht in.

Marjan start de bijeenkomst met het creëren van een "prettige" werksfeer. Zij gaat ons voor in de kring: wij wrijven, klappen en zingen dat het een lieve lust is en ziedaar een positief energieveld in ons midden! Dan volgt er héél veel theorie, gepresenteerd op zorgvuldig uitgewerkte flappen. Ik zal proberen er iets van te reproduceren.

Er zijn heel veel niveaus van bewustzijn. Nu kan je iets genezen op een bepaalde manier binnen één laag daarvan. Echter, de mens zit wat gecompliceerder in elkaar. Alle niveaus hebben met elkaar te maken. Het effect van werken op één niveau zal minimaal zijn, dan wel van korte duur zijn. Je moet dus eigenlijk op alle niveaus genezen. Bijvoorbeeld medicijnen hebben een uitwerking op een bepaald niveau. Daarbij brengen ze vaak allerlei bijwer-

kingen met zich mee. Dit zou de weerstand van de andere niveaus van die bepaalde persoon zijn. EFT werkt met velden. Een (traumatische) gebeurtenis uit jouw verleden ligt opgeslagen in een veld. Als er nu iets gebeurt dat ergens datzelfde veld raakt: hup! Dan komen alle bijbehorende emoties weer boven. Aan de oppervlakte van de huid zitten overal punten die corresponderen met die velden. Bij aanraking van zo'n punt kan een kenner van EFT die emotie herijken. Door een simpele handeling is jouw trauma opgeheven!

'Ompolen'

Ieder mens heeft twee polen, met positieve en negatieve energie, net zoals een magneet. Van sommige patiënten/ cliënten/medemensen wordt er gezegd dat er niets mee is te beginnen. 'Compleet